

Дорогою до Шацьких озер. Як у Галичі врятували ведмедів Мира й Надію

Джерело: [УЦ.Життя](#), адаптовано

Авторка: Марія Марковська

Мир і Надія — ведмеді, брат і сестра. Вони народилися, коли почалася війна, саме тому звірів так назвали.

270-кілограмовий Мир спить у гамаку. Нині життю чотирьох ведмедів нічого не загрожує. Є ще 14-річна Маша і 18-річна Діна, мати Миру й Надії.

Ведмеді живуть на території 2,5 га Центру реабілітації диких тварин Галицького національного природного парку, що на Івано-Франківщині, риють собі барлоги, шукають мурашники й горіхи, які працівники спеціально розкладають у важкодоступні місця, та навіть впадають у сплячку. Це показник того, що умови тут наближені до природних.

У херсонському гідропарку було інакше. Там тварини були в клітці й розважали людей. Старого ведмедя, батька Миру й Надії, приспали. Він не дожив пів року до тієї миті, коли зоозахисники знайшли німецьких спонсорів і домоглися, щоб сім'ю перевезли сюди.

Як зробити ведмедів щасливими

Центр реабілітації — це орієнтовно 5 га площі серед лісу. Уже 12 років сюди звідусіль привозять хворих і покалічених тварин. Більшість із них після лікування випускають у дику природу. Однак деякі більше не можуть добувати їжу самостійно, тому залишаються тут.

Наприклад, ведмеді. Працівники кажуть, що тварини шукатимуть їжу в смітниках. А в кожному селі є мисливець, який має зброю. Доля звірів у природі — стати шкурою, яка коштуватиме 1,5–2 тисячі євро.

Крім цього, ведмеді страждають на стереотипію. Це розлад, який з'являється, коли тварини живуть у замкнутому просторі. Вони можуть постійно повторювати якісь рухи.

«Ходити колами — це стереотипія. Або як було в київському зоопарку: ведмедиця розбила собі голову, бо постійно терла її об стінку. Діна теж часом нагадує собі часи в Херсоні та кружляє, а Маша може зайти в клітку і створювати рухи маятника. Але це в них, на щастя, триває нечасто й недовго», — розповідає Володимир, заступник директора з наукової роботи, ініціатор створення центру. Основне завдання, як каже Володимир, — залучати тварин до активного способу життя. Вони мають гратися, бігати, конфліктувати, купатися. Для цього тут є все.

Ведмідь може піти до лісу, у другу секцію вольєра, розчавити колоду, з'їсти личинки, молоді бруньки, смолу з хвойних дерев, зняти кору, викопати барліг. До прикладу, найбільший двометровий мурашник заповідника ведмеді вже знищили.

«Позавчора ми їм згодували 12 кавунів, учора теж. Люблять яблука, сливи, моркву, рибу, морепродукти, штучний мед, згущене молоко. З їжею в них немає проблем. Ми уклали договір про надання благодійної допомоги з гіпермаркетом Metro. Якісний

товар останніх днів придатності вони віддають нам», — каже Володимир.

Володимир їздив у експедицію Заходом України. Каже, що орієнтовно 40 ведмедів люди утримують у жахливих умовах. Тварини живуть у колибах, ресторанах, комплексах відпочинку, контактних зоопарках.

«Ведмедів у неволі більше, ніж у дикій природі. Дика тварина має жити в дикій природі, а не в клітці. Правило єдине», — упевнений заступник директора.

Чому в хижих птахів стріляють, сови виколують очі та як тут опинився вовк

Працівник центру також розповідає, що часто сюди привозять хижих птахів. Найчастіше — підстрілених. Їх, каже, не люблять мисливці й за найменшої нагоди вбивають. Тому тут є фазани, яструби, орли, канюки степові, орлани, соколи.

Канюків і орланів привезли до центру, конфіскувавши у вуличних фотографів. Люди, які цим займаються, вишукують гнізда в природі, забирають пташенят, вирощують і приручають їх сидіти на руці. Вони зовсім не адаптовані до природних умов, тому випускати їх не можна.

Є тут і лисиці. Їх шість. Більшість привезли з притравочних станцій, де на них тренують собак. Одна з лисиць має задоволений вигляд. Їй зробили драбину і гніздо на дереві після того, як помітили, що вона любить сидіти на гілці.

Є також єнотовидний пес, який нині ховається в хатинці, дикі качки, чаплі, лебеді, зайці та черепахи. Здебільшого ці тварини постраждали від рук людей.

Звірі тут не завжди веселі та спритні, у кожного з них — своя історія і сила довіритися людині знову. На покалічених тварин дивимося з болем, на здорових — з цікавістю, на працівників — з гордістю. Зрештою, обіцяючи повернутися, вирушаємо до Шацьких озер.